

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τάξις

Όλομέλεια

Συνεδρίασις τῆς 25 - 2 - 19 72

Σύνθεσις : Πρόεδρος — Ἀντιπρόεδρος Χ. Γεωργιάδου - Κ. Τσαγκαράκης

Σύμβουλοι Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Τομαράς, Ν. Μπλιτσός, Π. Μαιρουγιάννης, Ι. Ματαράγιας, Γ. Ἀντωνόπουλος, Κ. Ἀνδρουτσόπουλος, Ε. Κουρτιανάκης, Ε. Δωρῆς, Ι. Λιαπῆς, Α. Παπαγιαννόπουλος

Πάρεδροι (γνώμαι) ἀνευ ψήφου Ε. Πετσαλάκης, Γ. Σγουρίτσας, Α. Παπαντωνόπουλος.

Εισηγητής ὁ Νομικός Σύμβουλος τοῦ Κράτους Εὐάγγ. Δωρῆς Ὑπουργεῖου Ἐξωτερικῶν

Ἀριθ. ἐρωτήματος : ΕΕ- 3/3-3-1971.

Ὑπουργεῖου Ἐξωτερικῶν, 5ης Δ/σεως Ἐκκλησιῶν.

Περίληψις ἐρωτήματος : Ἐάν α) αἱ ὑπό τῶν παλαιοημερολογιτῶν κληρικῶν γενικῶς, ἐν Ἑλλάδι ἢ ἀλλοῦ, τελοῦμεναι ἱεροπραξίαι (μυστήρια) εἶναι ἐγκυροὶ καὶ β) ἡ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ δραστηριότης τούτων καλύπτεται ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος.

ΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ἀριθ. 34001
Χρονολογία 25 ΦΕΒ 1972

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως :

Ι.- Κατὰ γενεϊκὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, διατρέχουσαν ὁλόκληρον τὸ θετὸν δίκαιον, πράξις τις γενεϊκῆς, ἐν οἵαδήποτε σφαίρᾳ τοῦ δικαίου κειμένη καὶ παρ' οἵουδήποτε ἐνεργουμένη, διὰ τὴν ἢ ἔγιγυρος καὶ παραγάγη ἐννόμους συνεπειάς, δημιουργικῆς δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, δεῖον νὰ τελεῖται κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένους τύπους. Ἐν τῇ Ἀστ.Κώδικι ἡ ἀρχὴ αὕτη καθιεροῦται διὰ τῶν ἀρθρῶν 158-161, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Προκειμένου περὶ τοῦ γάμου, ὡς δικαιοπραξίας τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, ἀποτελοῦσης τὸ θεμέλιον τῆς οἰκογενείας καὶ ἐν τεσθῆν τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας, διὰ τὸ ὅποτον ἰδιαίτατα ἐνδιαφέρεται ἡ δημ.τάξις (Μπαλῆ : Οἰκ.Δικ.παρ.12, Χριστοφιλοπούλου Ἑλλην. Ἐπιλ. Δικ.1965 παρ.46 σελ.242, ΑΠ.518/59 ΝοΒ. 8.258, Γν.Εἰσ. ΑΠ 24/64 ΝοΒ 13.350), τὸ ἀρθρον 1367 παρ.1 τοῦ Ἀστ.Κώδικος ὀρίζει ὅτι "Γάμος τῶν ἀνημόντων εἰς τὴν ἀνατολικὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν δὲν ὑφίσταται ἄνευ ἱεροτελεστίας τελοῦμένης ὑπὸ ἱερέως τῆς ἐκκλησίας ταύτης". Ἀπαιτεῖται, δηλονότι, διὰ τὸ τυπικὸν κῆρος τοῦ γάμου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ὑποστατὸν αὐτοῦ, ὅτε τῆς ἱεροτελεστίας ἀποτελοῦσης, ὑπὸ τὸν Ἀστ.Κώδικα, οὐσιαστικὴν προϋπόθεσιν τοῦ γάμου (Μαριδάκης ἐν Ε.Ε.Ν. 15'691, Τούσης : Οἰκ.Δικ.ἐιδ.3η σελ.64, 855, Ἑλλη Κρίση - Νικολετοπούλου ἐν ΝοΒ 15.955, ΑΠ 141/61 Ἑλλ.Δ/σύνη 2.425, Γν.Εἰσ.ΑΠ 10/59 ΝοΒ 7.1274, Γν.Ν.Σ.Κ.231/62 Νομ.Δελτ.4.41), ὅπως τελεῖται διὰ τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας κειανονισμένης ἱεροτελεστίας, τῆς καθιερωθεῖσης τὸ πρῶτον διὰ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 893 νεαρᾶς 89 Δέοντος τοῦ Σοφοῦ καὶ εἶτα διὰ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1095 διατάξεως τοῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ (Γν.Εἰσ.ΑΠ 10/59 ΝοΒ. 7.1274), ἐνεργουμένη ὑπὸ ἱερέως τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, κανονικῶς χειροτονηθέντος καὶ μὴ καθηρημένου (Μπαλῆς ἐνθ' ἀνωτ., Τούσης ἐνθ' ἀνωτέρω, ΑΠ 141/61). Περὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἱεροτελεστίας καὶ τοῦ ἱεροῦ γοῦντος κληρικῶς οὐδὲν ἀναφέρεται ἐν τῇ νόμῳ πλὴν μόνον, ὡς εἰρη-

ται, ότι ο ιερουργών θέον νά ἀνήκη εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ὁ δὲ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ΝΔ 126/69) ἀπλῶς διαλαμβάνει περὶ τῆς ιερολογίας τοῦ γάμου, ἥτις θέον νά τελεῖται μετὰ προτέραν ἔγγραφον ἄδειαν τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τελέσεως, ὁμοῦ μετὰ τῆς ιεροτελεστίας τῆς μνηστείας, ἐπαπειλουμένων κυρώσεων κατὰ τῶν κατὰ παράβα- σιν, τῶν ἀπαγορεύσεων τούτων ἐνεργούντων ιερέων καὶ περὶ τοῦ ὅτι οἱ γάμοι, κατὰ μὲν τὸ πολιτικὸν μέρος ὑπάγονται εἰς τὰ πο- λιτικὰ δικαστήρια, κατὰ δὲ τὸ πνευματικὸν εἰς τὰς Ἐκκλησια- στικὰς Ἀρχάς (ἄρθρ. 49). Ἀφίεται, ἐπομένως, τὸ πνευματικὸν καὶ θρησκευτικὸν μέρος τοῦ γάμου, ἡγουν ἡ ιεροτελεστία, κατὰ τε τὸ περιεχόμενον αὐτῆς καὶ τὸν ιερουργοῦντα κληρικόν, εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν δικαίον καὶ εἰδιωκτέρον εἰς τὸ κανονικὸν καὶ λειτουργικὸν δικαίον τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας.

II.- Ὡς Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία νοεῖται ἐν προ- κειμένῳ, ἀπὸ θρησκευτικῆς, κοινωνικοφιλοσοφικῆς καὶ ιστορικῆς ἀπόψεως, ἡ θρησκευτικὴ κοινωνία ἢ κοινότης τῶν ἀκολουθούντων τὴν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας θεμελιωθεῖσαν καὶ ἀναπτυχθεῖσαν ὀρθόδοξον θρησκευτικὴν πίστιν, ὡς αὕτη καὶ ὑφ' οὓς θρησκευτι- κούς καὶ λατρευτικούς τύπους διεμορφώθη μετὰ τὸν ἐν ἔτει 1054 ἐπελθόντα ὀριστικὸν χωρισμὸν (σχίσμα) εἰς Ἀνατολικὴν καὶ Δυτι- κὴν Ἐκκλησίαν (Χριστοφιλόπουλος ἐνθ' ἄνωτέρῳ παρ. 29 σελ. 110, Ράμμου : Ἑλλ. Ἐκκλ. Δικ. 1947 σελ. 4, Φιλιππότου : Συστ. Ἐκκλ. Δικ. Α' σελ. 54, Γεν. Ράμμου- Σγουρίτσα- Τσάτσου Θ ΕΒ' 4, Ε.Θ. 311/50 Θ ΗΒ' 25, Σμαζλη : τὸ κῆρος τῶν γάμων τῶν παλαιοημερολογητῶν σελ. 33, Γεν. Εὐρ. Νομολ. ἐν λέξει "ἐκκλησία" παρ. 1). Ἡ Ἐκκλη- σία δὲ αὕτη εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νῦν ἰσχύοντος Συν- τάγματος καὶ τῶν ἀντιστοίχων διατάξεων τῶν προΐσχυσάντων Συν-

ταγμάτων της Ελλάδος (1844, 1863, 1911, 1927, 1952) αναγνωριζομένη, ἥς ἡ θρησκεία ἀναγορεύεται ὡς ἐπιρατοῦσα ἐν Ἑλλάδι, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως, καὶ ἡ ὅποια Ἐκκλησία, κατὰ τὰς αὐτὰς συνταγματικὰς διατάξεις, θεωρεῖται ἀναποσπαστῶς ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κων/πόλει Μεγάλῃ καὶ πάσης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Τοῦτ' αὐτὸ ὀρίζεται καὶ ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος (Ν.Δ. 126/69 ἀρθρ. 1).

Ὡστε, κατὰ τοὺς προαναφερομένους συνταγματικοὺς καὶ νομικοὺς ὀρισμοὺς, ὡς Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία νοεῖται ἡ περιλαμβάνουσα : α) τὴν ἐν Κων/πόλει Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἥτοι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κων/πόλεως καὶ β) τὰς λοιπὰς ὁμοδόξους (ὀρθόδοξους) τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, εἰς ἃς περιλαμβάνεται καὶ ἡ Ἀυτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ελλάδος καὶ λοιπὰ ἀυτόνομοι καὶ ἡμιαυτόνομοι Ἐκκλησίαι καὶ Πατριαρχεῖα (Κρήτης, Κύπρου κλπ).

III.- Ὁ παλαιοημερολογισμὸς ἐν Ἑλλάδι, κατὰ τὴν κρατήσαν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ πράξει ἄποψιν, δέν ἀποτελεῖ ἰδίαν θρησκείαν ἢ δόγμα ἢ αἵρεσιν. Οἱ παλαιοημερολογεῖται, βαπτισθέντες εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ πιστεύοντες εἰς τὰ δόγματα αὐτῆς, δέν καθίστανται ἑτερόδοξοι ἐν τοῦ ὅτι ἐπιλαμβάνουσιν ὡς ὀρθόν ἄλλο χρονολόγιον ἢ τὸ ὑπὸ τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας καθιερωθέν, οὐδέ ἀποτελοῦν ἰδίαν θρησκευτικὴν κοινωσίαν μὲ ἰδίαν θρησκευτικὰς πεποιθήσεις· ἀπλῶς ἔχουσι συμπῆξει ἰδίαν θρησκευτικὴν ὀργάνωσιν καὶ δέν πειθαρχοῦσιν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος ληφθεῖσαν ἀπόφασιν περὶ τοῦ ἡμερολογίου, φρονούντες ὅτι ὀρθώτερον ἐστὶ τὸ παλαιὸν (Ιουλιανόν) καὶ οὐχὶ τὸ νέον (Γρηγοριανόν) ἡμερολόγιον (Γν. I. Σύντη ΝοΒ .13.993, Γν. Εἰσ. Πρωτ. Λαμ. 3944/53 Θ. ΕΔ 892, ΕΘ 311/50 ἐνθ' ἄνωτ.). Τοῦτου ἕνεκεν, δέν θεωροῦνται αἰρετικοὶ μηδέ σχισματικοί. Διότι ἡ αἵρεσις προϋποθέτει διαφορὰν περὶ τὸ

δόγμα, ήτις όμως, κατά τὰ προειτυθέμενα, έλλείπει έν προει-
μένω. θά ήδύνατο ένδεχομένως ή τοιαύτη διαφωνία των παλαιο-
ημερολογιτών νά δημιουργήση λόγον σχίσματος, δεδομένου ότι τό
σχίσμα προκαλεῖται έν διαφορᾷ αναφερομένης είς τήν έκκλησια-
στικήν διοίκησην καί εύταξίαν, αλλά τοῦτο αποφασίζεται μόνον
ύπό της έπισήμου εκκλησιαστικής άρχης, ήτις όμως δέν προήλθε
μέχρι τούδε είς τοιαύτην άπόφασιν (Σγουρίτσα: Συντ. Δικ. 1964
τόμ. Β' σελ. 141, Γν. Ράμμου- Σγουρίτσα- Τσάτσου ένθ' άνωτέρω) .
Συνεπῶς, κατά τήν άποφιν ταύτην, έφ' όσον οί παλαιοημερολογί-
ται, κατά τήν έκτέλεσιν των θρησκευτικών αυτών καθηόντων, τη-
ροσιν άπαραλλάκτως τούς λειτουργικούς καί λατρευτικούς τό-
πους καί έν γενεί τούς θρησκευτικούς κανόνας της Ανατολικής
Όρθοδόξου Εκκλησίας, αί ύπό των κληρικῶν αυτών τελούμεναι
ιεροπραξίαι, καί έπομένως καί ή ιερολογία τοῦ γάμου, είναι κα-
τά πάντα έγιυροι καί παράγουν τās κατά νόμον συνεπειάς. Όθεν,
γάμοι ιερολογούμενοι ύπό παλαιοημερολογιτών ιερέων είναι κατ'
άρχήν έγιυροι καί ύποστατοί (Μπαλης ένθ' άνωτ. Ροϊλοῦ: Οίκ. Δικ.
ένδ. 3η σελ. 201, Πανδ. Νομολ. ύπ' άριθ. 1367 παρ. 9 καί 10). Ταῦτα,
ώς είκόσ, προϋποθέτουσι τήν κατά τόν χρόνον της ιεροπραξίας
υπαρξίν της ιδιότητος τοῦ κληρικοῦ ήγουν τήν διατήρησιν τοῦ
ιερατικοῦ σχήματος παρά τοῦ ιερολογουόντος τόν γάμον παλαιοημε-
ρολογίτου ιερέως. Ός διατηροῦντες τό ιερατικόν σχήμα λογίζον-
ται οί μή καθ' οίονδήποτε τρόπον (διά καθαιρέσεως ή άλλως πως)
άποβαλόντες τοῦτο κληρικοί. Είδιαιότερον διά τούς καθηρημένους
καί τούς μή κανονικῶς φέροντας τό ιερατικόν σχήμα, γίνεται
δεικτόν, παρ' ήμην, ότι οὔτοι άνήκουσι είς τήν τάξιν των λαϊκῶν,
είτε μεταπέσαντες αὐτή διά της καθαιρέσεως, είτε μηδέποτε κτη-
σάμενοι τό ιερατικόν σχήμα, καί έπομένως δέν δύνανται νά
ιεροπρακτοῦν (Μπαλης ένθ' άνωτ. παρ. 27, Τούση : Οίκ. Δικ. ένδ. 3η

παρ.24 σελ.63 ἐπ., Ροϊλός ἐνθ' ἄνωτ.σελ.204, Χριστοφιλόπουλος ἐνθ' ἄνωτ. παρ.31 σελ.122, Γν.Εἰσ.ΑΠ 1/47 καὶ 27/47 ΕΕΝ. 14.169 καὶ 15.142, ΑΠ. 222/34 ΕΕΝ.1.471). Τοῦτ' αὐτό, ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς χειροτονηθέντας ὑπὸ καθηρημένου ἐπισκόπου, διότι καὶ οὗτοι θεωροῦνται ὡς μηδέποτε ἀποικτήσαντες τὴν θεῖαν χάριν τῆς ἱερωσύνης, ἀφοῦ ἐχειροτονήθησαν παρὰ μὴ ἐπισκόπου, καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ δικαιούμενοι νὰ ἱεροπρατοῦν.

ΙΥ.- Ἐν ὄφει πάντων τῶν ἀνωτέρω τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, περιοριζόμενον διὰ τῆς παρουσίας γνωμοδοτήσεως εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἀπὸ ἀπόψεως ἀστικῆς δικαίου ἐγκυρότητος γάμου ἱερολογηθέντος ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ παλαιοημερολογίτου ἱερέως καταλήγει εἰς τὴν γνώμην, ὅτι τοιοῦτοι γάμοι εἰσὶν ἐγκυροὶ ὑπὸ τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν ὅτι οἱ ἱερολογοῦντες τὸν γάμον φέρουσιν κανονικῶς τὸ ἱερατικὸν σχῆμα. Θεωροῦνται δὲ φέροντες κανονικῶς τὸ ἱερατικὸν σχῆμα ἐφ' ὅσον ἀπέκτησαν τοῦτο διὰ κανονικῆς χειροτονίας παρ' Ἐπισκόπου ἔχοντος καὶ τούτου (τοῦ χειροτονήσαντος Ἐπισκόπου) κατασταθῆ κατὰ τοὺς θελοὺς καὶ Ἱεροῦς Κανόνας τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τὴν συναφῆ Ἑλληνικὴν Ἐκκλησιαστικὴν Νομοθεσίαν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ Ἐπισκόπου ἔχοντος τὴν ἔδραν τοῦ ἐντός τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιρατείας. Ἱερεὺς χειροτονηθεὶς κανονικῶς κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διατηρεῖ τὸ ἱερατικὸν σχῆμα, ἔστω καὶ ἂν μεταγενεστέρως ἠσπάσθη τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον καὶ ἐγιῶρως ἀπὸ ἀπόψεως Ἀστικῆς Δικαίου ἱερολογεῖ γάμον ἐφ' ὅσον δέν καθρέθη ἢ ἄλλως πως δέν ἀπέβαλεν τὸ ἱερατικὸν σχῆμα.

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον δέν συμμερίζεται τὰ ἐν τῇ ἀπὸ 22/11/70 εἰσηγήσει τῆς Μονίμου Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Δογματικῶν, Ἡθικῶν καὶ Νομοκανονικῶν ζητημάτων πρὸς τὴν Ἀγίαν καὶ Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐντελεθέμενα, καθ' ἃ γάμοι ἱερολογούμενοι παρ' ἱερέων λαβόντων τὴν χειροτονίαν παρὰ κανονικῶν Ἐπισκόπων (σελ. 9 τῆς εἰσηγήσεως) καὶ προσχωρησάντων εἰς τὸν παλαιοημερολογισμὸν

δέν είναι ξεγυροί διότι (κατά τήν εισηγήσιν) δέν άρμει νά φέρη τόν ανάλογον ιερατικόν βαθμόν ό ιεροπράττων, άλλ' επί πλέον δέον νά ή καί προσωπικώς καί τοπικώς άρμόδιος πρός τούτο, έπειδή άλλως οί ούτως ιεροπραττούντες 1) καταφρονούσι τόν επιχώριον έπισκοπον καί 2) ιεροπράττουσι παρ' ένορίαν. Δέν συμμερίζεται δέ τήν άποφιν ταύτην τής προμνησθείσης εισηγήσεως διότι έν άρθρω 49 τού Ν.Δ. 126/1969 "περί Καταστατικού Χάρτου τής Έπιλησίας τής Ελλάδος" όρίζεται ότι : "1. Έη ιερολογία τού γάμου τελετάται μετά προτέραν έγγραφον άδειαν τού Αρχιερέως τού τόπου τής τελέσεως ή τού Έπιτρόπου αυτού. Έη παράλειψις υπό των έφημερίων των υπό τού νόμου περί ληξιαρχικων πράξεων έπιβαλλομένων αυτού, καθιόντων τιμωρετάται υπό τού Έπισκοπικού Δικαστηρίου δι' άργίας μέχρι τριων έτων.

2. Ό άνευ Έπισκοπικής άδειας τελέσας γάμον Έιερέυς τιμωρετάται έντός των έπιβαλλομένων αυτή κανονικων ποινων καί διά ποινής φυλαίσεως έξ μηνων μέχρις ένός έτους." Έη των διατάξεων τούτων σαφώς προούπτει ότι ό Καταστατικός τής Έπιλησίας τής Ελλάδος Χάρτης έδωσεν εις τήν Έπιλησίαν τήν δυνατότητα νά έπιβάλη κατά των παλαιοημερολογικων, ιερέων οίτινες άνευ άδειας τού Αρχιερέως τού τόπου τής τελέσεως ή τού Έπιτρόπου αυτού ιερολογούσιν γάμους, κανονικας ποινας πρός δέ καί δυνατότητα νά προιαλέση διά τού άρμόδιου εισαγγελέως ποινικήν δίωξιν διά τήν έπιβολήν ποινής φυλαίσεως 6 μηνων μέχρις 1 έτους. Πέραν των συνεπειων τούτων αίτινες άπό άπόφews κανονικού δικαίου δύνανται νά φθάσουν καί μέχρι καθαιρέσεως τού άπειθαρχούντος ιερέως, τό Νομικόν Συμβούλιον, πεποιθότως, φρονει ότι τό κώρος τού κατά παράβασιν τού άρθρου 49 τού Ν.Δ. 126/1969 ιερολογηθέντος γάμου δέν θίγεται, ούδέν δέ πολιτικόν Δικαστήριον εις ό τυχόν θά προσβληθῃ τό κώρος γάμου τελεσθέν-

τος κατά παράβασιν διατυπώσεων αναφερομένων εις τήν έσωτερι-
κήν έν τή Έπιλησίᾳ τάξιν (προηγούμενη άδεια τοῦ έπιχωρίου
• Αρχιερέως, παράβασις υπό ιερέως τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ
νόμου περί ληξιαρχικῶν πράξεων κλπ) θά χωρήσῃ εις άκυρώσιν κατά
τόν • Αστικόν ἡμῶν Κώδικα τοιούτου γάμου, έπειδή εἶναι γνωσταί
αἱ σοβαρώταται συνέπειαι τῆς άπαγγελίας τοιαύτης άκυρώσεως καί
διά τούς εις γάμον συνελθόντας καί διά τά έξ αὐτοῦ τυχόν πρόελ-
θόντα τέκνα.

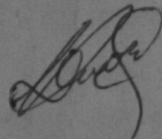
Υ.- Τό Νομικόν Συμβούλιον μή εἰσερχόμενον εις τήν έρευναν
τοῦ "παλαιομερολογιακοῦ προβλήματος" ἢ αντιμετώπισις τοῦ όποίου
άνήκει εις άπό κοινοῦ προσπάθειαν τῆς • Αγίας • Επιλησίᾳ τῆς • Ελλά-
δος καί τῆς Πολιτείας, περιορίζεται ὡς έρρήθη εις τήν άπό πλευ-
ρας • Αστικοῦ Δικαίου έρευναν τοῦ κύρους τῶν υπό παλαιομερολογι-
τῶν ιερέων ἢ • Επισκόπων ιερολογουμένων γάμων, καταληγον εις τό
άνωτέρω έκτεθέν πόρισμα.

Εἰδιωότερον διά τήν εις τήν άλλοδαπήν δράσιν τῶν παλαιομη-
μερολογικῶν ιερέων καί • Επισκόπων, ὁ έλεγχος τῆς όποιᾳ καί δυσχε-
ρῆς εἶναι καί ἡ έπιβολή ποινικῶν κυρώσεων άνέφικτος, τό Νομικόν
Συμβούλιον έχει τήν γνώμην ὅτι επί τοῦ παρόντος καί μέχρις αντι-
μετωπίσεως τοῦ ὅλου προβλήματος (παλαιομερολογιακοῦ) θά ἦτο σκό-
πιμον ὅπως άναληφθῇ μέσω τῶν διπλωματικῶν καί Προξενικῶν • Αρχῶν
μας καί τῶν Μητρόπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου προσπάθεια
ένημερώσεως τῶν εις τήν άλλοδαπήν ὁμογενῶν, οἵτινες έπιθυμοῦν νά
τελέσωσιν θρησκευτικόν γάμον κατά τούς Κανόνας τῆς • Ανατολικῆς • Ορ-
θοδόξου • Επιλησίᾳ. Εἰς τούτους δεόν νά έπιστηθῇ ἡ προσοχή επί τοῦ
κινδύνου τόν όποτον διατρέχωσιν νά ἴδωσιν τόν γάμον αὐτῶν κηρυσσό-
μενον άκυρον υπό τῶν • Ελληνικῶν Δικαστηρίων, έφ' ὅσον οὗτος θά έχει
ιερολογηθῇ υπό μή νομίμως κατασταθέντος έπισκόπου ἢ ιερέως, ἢ υπό

ιερέως μή κανονικῶς χειροτονηθέντος. Ἡ προειδοποίησις αὕτη, γιγνομένη μετὰ προσοχῆς καὶ ὅσον τὸ δυνατόν εὐρύτερον, εἶναι ἐπιφανὴ νὰ παραλύσῃ τὴν δρᾶσιν τῶν αὐτοαποκαλουμένων "Ἐπισκόπων" καὶ τῶν ὑπὸ τούτων χειροτονουμένων ἱερέων. Ἡ ἀξία τῆς προειδοποιήσεως ταύτης τεκμηριούσται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ ἀνευθύνως δρῶντες εἰς Ἀμερικὴν καὶ Καναδᾶ κληρικοί ἐν οἷς καὶ ὁ "πατήρ" Ἀνάμιος Ντοσσίος ἀπεύθυνον πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς τῶν Χωρῶν τούτων τὴν ἐν τῷ φακέλλῳ ἔντυπον ἐγχιτύλιον παρερμηνεύοντες τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος θέσιν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1966 ἀτομικῆς γνώμοδοτήσεώς τοῦ παρά τῷ Υπουργεῖῳ Ἐξωτερικῶν Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Κράτους, διὰ νὰ διασπείρῃ τὰς εὐλόγους ἀνησυχίας τῶν εἰς θρησκευτικὸν γάμον ἐρχομένων Ὁρθοδόξων ὁμογενῶν.

·ο

Εἰσηγητής

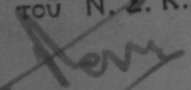
Εὐάγγελος Δωρῆς

Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Ἐν Ἀθήναις τῆς 1/9/1972

Πρόεδρος τοῦ Ν. Σ. Κ.

Χ. ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ